

Ing. Albert Németh, generálny riaditeľ sekcie riadenia ESF

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Špitálska 4,6,8

816 43 Bratislava

Bratislava, 3.2.2016

Vec: Sťažnosť na riadenie NP Podpora opatrovateľskej služby

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny cez svojho sprostredkovateľa – Implementačnú agentúru MPSVR SR, zverejnilo oznámenie o možnosti predkladať žiadosti na zapojenie sa do národného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“. Ide o pokračovanie národného projektu s rovnakým názvom, ktorý sa implementoval v rokoch 2014 – 2015. Už v tomto období sme sa sťažovali na skrytú diskrimináciu mimovládnych neziskových organizácií pri možnosti zapojiť sa do výzvy, ako aj na problémy spojené s ukončovaním spolupráce. Vďaka intervencii európskej komisie boli rozpočet výzvy a podmienky upravené.

S oddelením zodpovedným za prípravu národných projektov na roky 2014 – 2020 sme sa dohodli na viacerých zmenách v podmienkach spolupráce subjektov na projekte. Konečná verzia výzvy napriek tomu, obsahovala ďalšie podmienky o ktorých sme ako partneri neboli vôbec informovaní. Práve voči niektorým z nich máme veľmi vážne výhrady a pochybnosti o transparentnosti a korektnosti tejto výzvy. Chceme Vás na ne upozorniť a žiadať nápravu.

Hlavné problémy:

- 1. Diskriminácia organizácii z väčšej vzdialenosti od Bratislavy.** Implementačná agentúra zverejnila výzvu v ranných hodinách na Silvestra - t.j. 31.12.2015. Nestačilo sa len elektronicky zaregistrovať, ale potrebné prihlášku aj fyzicky doručiť na podateľňu Implementačnej agentúry v Bratislave. Podateľňa bola 31.12.2015 otvorená do 11.30 hodiny, čo mimovládne organizácie vzdialené 200 a viac km od Bratislavy nemohli stihnúť. 1.1. bol štátny sviatok, 2. a 3. 1 víkend, takže prvú možnosť podať žiadosť mali organizácie mimo Bratislavy až 4.1.2016.
- 2. Netransparentnosť IA** – Implementačná agentúra nezverejnila poradie, v akom sa organizácie prihlásili, nezverejnila ani komu a koľko miest bolo schválených. Zmluvy, ktoré sa v zmysle zákona majú zverejňovať, tieto údaje neobsahujú. Nie je známe ani aký výbor alebo komisia schvaľuje žiadosti, ani či takýto riadiaci výbor existuje a koľko má členov.
- 3. Nátlakový prístup k spolupracujúcim organizáciám** – Už pri žiadosti museli organizácie podpísať blanco zmluvu bez toho, aby vedeli koľko opatrovateľiek a v ktorých regiónoch budú môcť zamestnať a teda aj aký bude finančný objem zmluvného vzťahu, čo je jedna zo základných podmienok vyrovnaných zmlúv a základnou náležitosťou každej zmluvy. Bez podpisu takejto blanco zmluvy organizácia nemohla pokračovať v procedúre schvaľovania. Takáto forma zmluvy bola organizáciám vnútená bez možnosti pripomienkovania.

4. **Trestanie poskytovateľov za nedokonalosti v systéme registrácie sociálnych služieb, ktoré vedú vyššie územné celky.** Niektoré organizácie doplatili na to, že systém registrácie opatrovateľskej služby, ktorý vedú vyššie územné celky nie je bezchybný. Niektoré registre po zmene softvéru neprepísali zapísané údaje správne. Z tohto dôvodu boli žiadosti niektorých organizácií spochybnené a museli nanovo dokladovať registráciu v registri poskytovateľov sociálnych služieb na VUC, čím stratili svoje pôvodné poradie.
5. **Zvýhodňovanie miest a obcí** - prenikajú informácie, že kým pre neverejných poskytovateľov už miesta opatrovateliek v niektorých krajoch nie sú, IA ich má dosť v tých istých krajoch pre verejných poskytovateľov. Preto je dôvodné podozrenie, že sa skryto zaviedli limity počtu miest pre neverejných a verejných poskytovateľov. Doposiaľ nerozlúštiteľnej podmienke vo výzve, že až 70 % finančných prostriedkov môže ísť na jeden druh poskytovateľov, už konečne rozumieme. Rovnako ako v predchádzajúcom období aj tentokrát chce ministerstvo zvýhodňovať mestá a obce. Tým, že IA poskytne príspevok mestám, ktoré monopolne poskytnú opatrovateľskú starostlivosť, systém ešte viac zdeformujú a znefunkčnia. Mestá a obce totiž majú obligatórnu povinnosť poskytovať opatrovateľskú službu v zmysle zákona z podielových daní. Mnohé obce a mestá opatrovateľskú službu zo svojho rozpočtu nefinancujú vôbec alebo len v minimálnej miere a tak odčerpávajú zdroje z Národného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“.
6. **Nekalé praktiky** evidujeme aj na strane právnických osôb, neverejných poskytovateľov. Bratislavské mestské časti dostali ponuku od nemenovanej agentúry, že prevezmú od nich opatrovateľky – zamestnankyne obce ako aj opatrovaných, o ktorých sa doteraz starali. Boli sme prekvapení reakciou generálneho riaditeľa IA, ktorý na naše upozornenie na tieto nekalé praktiky reagoval stanoviskom, že cieľom národného projektu nie je ani zvyšovanie počtu pracovných miest (noví opatrovatelia) ani zvyšovanie počtu opatrovaných, takže nenašiel žiadne pochybenie a nevidí dôvod na nápravu. My ho vidíme!
7. **Diskriminácia rodinných príslušníkov**, resp. tých ktorí majú identickú adresu. V rámci diskusie o novej úprave podmienok v roku 2015 sme preberali aj túto tému. Upozorňovali sme na to, že agentúry ponúkali miesto rodinným opatrovateľom, ktorí dostávajú štátny príspevok na opatrovanie člena rodiny. Hľadali sme najlepší spôsob eliminácie tohto javu. Určite nie v podobe, v akej sa to objavilo vo výzve. Prečo by mali byť z tejto pomoci vylúčení rodinní príslušníci, ak sa naozaj starajú o odkázanú osobu a nepoberajú príspevok? Prečo nemôže obyvateľka v paneláku, v ktorom žije napr. 80 rodín s tou istou adresou, opatrovať inú obyvateľku - cudziu ženu bez príbuzenského vzťahu? Musí tam prísť niekto tretí? A čo s tými, ktorí majú adresu na obci, či meste (ľudia bez domova)?

Sme presvedčení, že implementačná agentúra nehrá s nami čestnú hru, čo sa týka stanovenia podmienok účasti na národnom projekte, prijímania a hodnotenia žiadostí i spôsobu uzatvárania zmlúv. Očakávame, že sa budete našou sťažnosťou zaoberať a urobíte potrebné kroky k náprave.

S úctou

Milada Dobrotková, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR
Radovan Gumulák, Slovenská katolícka charita
Helena Woleková, Sociofórum
Anna Ghannamová, Združenie seniorských prijímateľov sociálnych služieb
Ján Gasper, Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku

Na vedomie:

1. Ing. Martin Ružička, generálny riaditeľ Implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
2. Agáta Záhorská, generálna riaditeľka sekcie kontroly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
3. Martin Orth, Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie Európskej komisie.